

Aan de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
Mevrouw mr. drs. Ingrid van Engelshoven
Postbus 16375
2500 BJ DEN HAAG

E-mail

.....@vereniginghogescholen.nl

Doorkiesnummer

(06).....

Datum

10 november 2021

Ons kenmerk

21.5136.HN

Onderwerp

Brief Actieplan pabo's

Geachte mevrouw Van Engelshoven,

Graag bieden de hogescholen met pabo's met deze brief hun eerste plannen aan voor een inclusiever en toekomstbestendig toetsings- en toelatingsbeleid. Hogescholen denken hiermee op passend wijze een bijdrage te kunnen leveren aan het oplossen van het lerarentekort door het nog aantrekkelijker maken van instroom in de lerarenopleidingen. Zij willen dat bereiken door studenten nog beter geïnformeerd aan de pabo te laten beginnen en drempelloos te laten instromen, met behoud van kwaliteit.

De voorlopige instroomcijfers voor de pabo zijn dit jaar na de grote groei vorig studiejaar als gevolg van de coronamaatregelen terug naar net boven het niveau van 2019. Trendmatig blijft de instroom groeien. Ook al groeit de instroom sinds jaren en zijn er voor de fluctuatie in 2020 goede verklaringen te geven, toch willen de hogescholen een extra inspanning leveren om de aantrekkelijkheid van de opleiding verder te vergroten en daarmee de groei van de instroom te stimuleren. Recente inzichten uit onderzoek naar de toelatingstoetsen en de functie van toetsing vormen aanleiding om de inrichting van de toelating tot de pabo kritisch tegen het licht te houden. Mogelijk worden nu groepen gemist. Helpend hierbij zijn de ervaringen die de instellingen opdoen met de coronamaatregelen waarin o.a. instroom onder voorwaarden in de pabo geregeld werd. Daarnaast vormen de dit jaar aflopende gebruikerscontracten van de rekentoets wiscat en de toelatingstoetsen voor de pabo een natuurlijk moment voor reflectie.

De plannen zijn ontwikkeld op drie actielijnen. Deze worden momenteel verder uitgewerkt en besproken door de pabo's in LOBO-verband en worden daarna bevestigd in besluitvorming door de Vereniging Hogescholen. In de bijlage vindt u het plan zoals dit nu in concept voorligt. Mochten er nog belangrijke wijzigingen voortkomen uit de besprekingen dan informeren we u daarover voor het einde van het jaar.

Hieronder zijn alvast de actielijnen weergegeven. Hierover is overeenstemming. Ook wordt aangegeven waar de Vereniging Hogescholen om actie vanuit uw kant vraagt, onder meer met het oog op het tijdig informeren van studenten met betrekking tot de instroom in de pabo.

Actielijn 1: Het ontwikkelen van een nieuwe rekentoets die voor de poort informerend ingezet wordt.

Aan de hand van de inschatting van het niveau wordt studenten in het eerste jaar van de opleiding gerichte ondersteuning geboden. Het niveau wordt geborgd door middel van summatieve toetsing binnen de opleiding, verder in te richten en vorm te geven door de pabo's in LOBO-verband. Het is noodzakelijk dat het huidige

contract voor de wiscat met een jaar verlengd wordt, zodat in de tussentijd de nieuwe rekentoets ontwikkeld kan worden. Deze kan dan met ingang van studiejaar 2023-2024 in worden gezet.

Verzoek is aan de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap om de rekentoets en de ontwikkeling daarvan blijvend te ondersteunen.

Actielijn 2: Deze actielijn kent twee delen.

Het inrichten van een pilot (studiejaar 2022/2023) met het oog op de drempelloze instroom in de pabo van studenten van het mbo, welke het keuzedeel Voorbereiding Pabo succesvol hebben afgerond. Hierin trekken mbo-instellingen, MBO Raad, pabo's en VH gezamenlijk op. Met deze aanpak wordt intensieve regionale samenwerking beoogd tussen mbo-instellingen en de Pabo's. Op grond van de uitkomsten van de evaluatie van de pilots kan tot verbreding naar de andere regio's over worden gegaan.

Het komen tot een tweejarig experiment dat is gericht op de informerende inzet van de toelatingstoetsen aardrijkskunde, geschiedenis en natuur&techniek voor de poort van de pabo. Aan de hand van de inschatting van het niveau wordt studenten in het eerste jaar van de opleiding gerichte ondersteuning geboden. Het niveau wordt geborgd door middel van summatieve toetsing binnen de opleiding. De wijze waarop de toetsing vorm wordt gegeven, vormt de inhoud van het experiment. De norm is gelijk. Met deze aanpak wordt afgeweken van de huidige wettelijke kaders, waarin bijzondere nadere vooropleidingseisen voor de drie specifieke vakken is opgenomen.

Verzoek aan de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap is om een experimenteer-AMvB in procedure te brengen; de contouren hiervan januari 2022 te schetsen; en uiterlijk maart 2022 meer gedetailleerd de hogescholen te informeren voor tijdige informatie richting instromende studenten en instellingen die willen deelnemen aan het experiment. De Vereniging Hogescholen zal hiertoe in overleg met LOBO een procedure inrichten aan de hand waarvan pabo's deel kunnen nemen aan dit experiment met ingang van studiejaar 2022-2023. Duidelijk is dat dit een krap tijdpad is. De inhoud van deze procedure wordt opgenomen in het actieplan. Daarnaast zal de VH evt. verzoeken om noodzakelijke financiële ondersteuning met een plan onderbouwen.

Actielijn 3: Doorontwikkeling van de intake.

Het doorontwikkelen van de huidige studiekeuzeactiviteiten naar een meer landelijk afgestemde aanpak, nog meer passend voor de lerarenopleidingen. Aan de hand hiervan worden aspirant-studenten op adequate wijze voorbereid op de studie. Bovendien kan op basis van de uitkomsten van deze activiteiten aan studenten een nadrukkelijk advies mee worden gegeven om al dan niet te beginnen met de opleiding. Deze doorontwikkeling wordt ingebed in een van de onderdelen van het Bestuursakkoord Flexibilisering Lerarenopleidingen, namelijk de voorgenomen ontwikkeling van een intake-assessment voor de poort. De hogescholen richten hiertoe een commissie in van inhoudelijke experts en ervaringsdeskundigen om na te denken hoe een dergelijk intake-assessment voor de poort van de lerarenopleidingen in 2025 eruit kan komen te zien.

In de bijlage vindt u het actieplan van het Landelijk Overleg Lerarenopleidingen Basisonderwijs (LOBO) in concept.

Het bestuur,

Maurice Limmen,
voorzitter

Ron Minnée,
secretaris

Bijlage: concept actieplan